

LUNDS
UNIVERSITET

Beslutat av Styrelsen i LU Holding AB

2021-04-23

Utbildningsdepartementet
Diarienummer UtbDep U2020/05545

Linus Wiebe, VD LU Holding

Bo Ahrén, Styrelsens ordförande LU Holding

Yttrande över SOU 2021/59 'Innovation som drivkraft - från forskning till nytta'

Bakgrund

Regeringen har uppdragit åt Alf Karlsson att utreda hur stödsystemet för innovationer och nyttiggörande vid Sveriges lärosäten kan förbättras.

Utredningen är utskickad på remiss och nedan är LU Holding ABs remissvar.

Process

LU Holding AB har varit delaktiga processen på följande sätt

- Inkommit med skriftligt material under januari 2020, tillsammans med Lunds universitet.
- Intervjutillfälle på plats i Lund under februari 2020, tillsammans med Lunds universitet.
- Innovationsdirektör vid Lunds universitet, tillika VD i LU Holding AB, Linus Wiebe var medlem i en av de referensgrupper som tillsattes av utredningen.

Fokus för remissvaret

LU Holding AB är ett statligt ägt bolag som förvaltas av Lunds universitet.

LU Holding ABs remissvar fokuserar uteslutande på de frågor som är direkt relaterade till Holdingbolagets verksamhet och svaret på dessa är helt i linje med motsvarande svar från Lunds universitet. Avseende de frågor som inte har direkt bäring på holdingbolagets verksamhet så refererar vi helt till det svar som lämnats av Lunds universitet.

Generella synpunkter och samlat omdöme

I utredningens direktiv framgår det att uppdraget från regeringen var att se över hur innovationssystemet vid universitet och högskolor kan fungera mer ändamålsenligt för att kunskapen och forskning ska generera samhällsnytta genom kommersialisering eller annan form av nyttiggörande, och på så sätt bland annat i förlängningen stärka svensk konkurrenskraft, sysselsättning och ekonomisk utveckling.

Sverige har ett gott rykte när det gäller innovationsförmåga och hamnar ofta bland de främsta när länders innovationskapacitet rankas, bland annat i World Economic Forums innovationsindex och i European Innovation Scoreboard. Lärosätenas utbildning, forskning och nyttiggörande är viktiga drivkrafter bakom hela samhällets innovationsförmåga. Den resurs som lärosätena utgör måste självklart ständigt utvecklas, men vi bör också vårda de delar som idag fungerar väl.

LU Holding AB ställer sig positiv till de förslagen om ökat ansvar för lärosätet, breddad syn på nyttiggörande, ökat fokus på studenter samt ökad satsning på innovationskontor och verifieringsmedel som utredningen lyfter fram – vilket alla är förslag som vi ser kommer att bidra till en ökad innovationsförmåga.

LU Holding AB avvisar av samma anledning de förslag som innebär att viktiga funktioner lyfts bort från den regionala innovationsmiljön och förs över i centraliserad nationell struktur, då vi istället ser behov att öka de regionala möjligheterna för finansiering eftersom denna närhet är avgörande för ett framgångsrikt innovations- och investeringsarbete.

LU Holding AB avvisar även de förslag till finansiering av nya satsningar som i praktiken skulle innebära att betydande resurser (340 miljoner) som idag går till forskning och forskarutbildning vid lärosäten skulle omfördelas, vilket är orimligt i dessa tider då behovet av både forskning och utbildning är större än på länge.

Synpunkter på de förslag som i huvudsak berör LU Holding AB (Förslagen i utredningens kapitel 9)

Förslag 9.1.2 / 9.1.3 / 9.1.4 - Förslag för fler holdingbolag med ökad autonomi

Lunds universitet **tillstyrker förslagen** att samtliga lärosäten får möjlighet att bilda holdingbolag, samt möjligheten att regeringen kan besluta om finansiering av dessa, tex genom donationsmedel, samt att detta bemyndigandes storlek är kopplat till lärosätets storlek och löper över 4 år.

Förslag 9.2.1 / 9.2.2 / 9.2.3 – Samhällsuppdrag samt ekonomiska mål för holdingbolagen

Lunds universitet **tillstyrker förslagen** att holdingbolagen bör få ett samhällsuppdrag, samt att holdingbolagen ska ha i uppdrag att bedriva en finansiellt revolverande och återinvesterande verksamhet med ekonomiska mål som sätts av lärosätets styrelse årligen.

Förslag 9.2.4 - Sammansättningen i holdingbolagens styrelser

Lunds universitet **avstyrker förslaget** att begränsa lärosätets möjligheter att sätta samman styrelsen i holdingbolaget på bästa möjliga sätt.

Sammansättning av en styrelse skall, som alltid, ske efter kompetens och med hänsyn till eventuellt jäv, varför det särskilt bör beaktas för de personer som själva är anställda vid lärosätet. Att explicit förhindra lärosätet från att utse vissa individer riskerar dock att motverka syftet att säkerställa bästa möjliga sammansättning för att uppnå holdingbolagets mål. Vidare är det viktigt att styrelsen har rätt utbildning, varför Lunds universitet **tillstyrker förslaget** att nya ledamöter erbjuds utbildning i regeringskansliets regi.

Förslag 9.3.1/9.3.2/9.3.3/9.3.5. – Nationellt bolag för investering "Finansieringsbolaget"

Lunds universitet **avstyrker kraftigt förslagen** rörande bildandet av ett gemensamt bolag för investering och licensiering.

Utgångspunkten i utredarens bedömning är att eftersom holdingbolagens investeringsverksamhet inte fungerar tillfredsställande vid alla Sveriges lärosäten så bör denna avvecklas vid de enskilda lärosätena och istället samlas nationellt - trots det faktum, vilket även lyfts fram i utredningen, att det fungerar mycket väl på ett flertal ställen – såsom bland annat Lund, Uppsala och Göteborg. Vår erfarenhet visar tydligt att fysisk närhet mellan innovationsstöd och forskning är en starkt bidragande faktor till ett stort idéflöde, hög kvalitet i stödet, och effektiva processer. Det är därför mycket viktigt att

värna om och utveckla fungerande lokala holdingbolag.

De utmaningar man ser runt kompetensförsörjning, rapportering och likvärdighet kan lösas på andra bättre sätt – tex genom att de holdingbolag som fungerar väl tar på sig att sprida detta, och stödja de som behöver stöttning för att komma igång.

Om förslaget om ett nationellt finansieringsbolag förverkligas kommer det att innebära en tydlig negativ påverkan på Lunds universitets möjlighet att driva, och ta ansvar för, sitt nyttiggörande. Det skulle också innebära en tydlig försämring för det regionala ekosystemet i södra Sverige samt för Sverige som innovationsland.

Lund 2021-04-23

Bo Ahrén, Ordförande

Linus Wiebe, VD